

Nagykanizsai Javítóintézet

**Munkafoglalkoztatás
Szabályzata és a Szakoktatás
Szakmai Programja**

2015.

Szakmai Program 2. sz. mellélete

Hatályba lépett: 2015.

1. A szakmai folyamat célja:

A tervszerű pedagógiai munka során a fiatal tapasztalatokat szerezzon a munka világáról. Az általa ismert kritériumok alapján visszajelzést kapjon tevékenységéről, munkájának értékéről. A fiatalok a munkafoglalkoztatás során megkereshető munkajuttatás által jövedelemhez jussanak.

1.2. Bevezetés: A munka világa, a munkanélküliség

A munkavégzés megteremti az alapot az egyén szükségleteinek biztosításához és kapcsolatát a társadalommal. A munka, a munkavégzés fontossága minden ember számára kiemelt fontossággal jár:

- a munkának döntő szerepe és jelentősége van az egyén életében, a munka hiánya megbetegít, vagy betegséget jelez,
- a munkából szerzett jövedelem biztosítja az élet fenntartásához szükséges anyagiakat, amely a szociális, egzisztenciális biztonság alapja,
- biztosítja az ember szociális kapcsolatait,
- a munka az önmegvalósítás lehetséges módja, amelyben az egyén képességei, adottságai realizálódhatnak,
- stimulálja a személy fejlődését, mert fizikai, intellektuális és szociális értelemben folyamatos teljesítményre motivál,
- a foglalkozási szerep az egyén önmeghatározásának, identitásának lényeges része, mely jelentősen befolyásolja a társadalmi és gazdasági státusát a társadalmi hierarchiában.

Törvényi háttér

A munkafoglalkoztatás rendjét a javítóintézetek rendtartásáról szóló **1/2015. (I.14.) EMMI rendelet 32-34. §** szabályozza.

Hatálya

Hatálya kiterjed az intézetben tartózkodó előzetes letartóztatásban lévő, a javítóintézeti nevelésre utalt és az utógondozotti ellátásban részesülő fiatalokra.

A munkafoglalkoztatás szinterei

Az intézmény működési körén belül az **előzetes részleg** munkafoglalkoztatásának lehetséges szinterei:

- varrodai tanműhely,
- kosárfonó tanműhely,
- kerámia tanműhely,
- kreatív műhely I.,
- kreatív műhely II.

A tanműhelyek száma központi forrás vagy pályázat keretében bővíthet.

A befogadó csoport elsődleges feladata az intézetbe került fiatalok beilleszkedésének elősegítése, a képességek, készségek felmérése. A csoportban tartózkodó fiatalok intézetünkben történő beilleszkedésének elősegítése céljából munkafoglalkoztatásban intézetünkbe kerülésüket követően azonnal részt vesznek.

Az intézmény működési körén belül a **javító részleg** munkafoglalkoztatásának szinterei:

- kertészet,
- mosoda,
- konyha,
- kreatív műhely.

A tanműhelyek száma központi forrás vagy pályázat keretében bővíthet. A javító részlegben lévő fiatalok esetében lehetőség van a konyhán és mosodán történő foglalkoztatásra is.

Mindkét részlegben lehetőség van az intézet által bér munkában végzett tevékenység folytatására.

Előzetes letartóztatásban lévő fiatalok az intézet működési területén belül, önkiszolgáló tevékenység keretében környezetgondozást végeznek.

A javítóintézeti nevelésüket töltő fiatalok az intézet működési területén belül valamint az intézet külső részén önkiszolgáló tevékenység keretében környezetgondozást végeznek. A fenti tevékenységek egyike sem minősül munkafoglalkoztatásnak.

Tanműhelyek

A munkafoglalkoztatás színtere a tanműhely. A tanműhelyekben folyó munkafoglalkoztatást az arra jogosult szakoktató szervezi és irányítja. A szakoktatók irányítását a nevelési igazgatóhelyettes látja el.

A szakoktató felelőssége és hatásköre

- A tanműhelyben lévő fiatalok felkészültségének, személyiségéhez igazodó napi munkatevékenység ütemezése, tartalmának meghatározása.
- A szakoktató naponként értékeli a fiatalok egyéni munkavégzését, vezeti a tanműhelyi munkanaplót továbbá, rendszeresen tart balesetvédelmi oktatást, a javítóintézet tűz és balesetvédelmi szabályzatában foglaltak alapján.
- A nevelési igazgatóhelyettes számára készített éves beszámolójában számot ad a felhasznált anyagok mennyiségéről és értékéről, valamint az előállított értékekről.
- Az érvényben lévő önköltség számítási szabályzat alapján meghatározza az egyes termékek árát.
- Leltári felelősséget vállal az általa átvett szerszámokért és anyagokért.
- Kapcsolatot tart a fiatalok csoportjában dolgozó nevelőkkel, illetve a fiatalok pedagógusaival.
- Rendszeresen vezeti a fiatalok Nevelési Naplójában a szakoktatásra vonatkozó részeket.
- Felkérésre jellemzést készít az előzetes fogva tartásban lévő fiatal bírói tárgyalására.
- Jellemzést készít az Javítóintézeti Tanács által készített, a javítóintézeti nevelésüket töltő fiatal büntetés végrehajtási bírói meghallgatására összeállított javaslatához.
- Részt vesz a Nevelési Értekezletek (Elhelyezési Tanács, Javítóintézeti Tanács) munkájában.

A tanműhelyben végzett napi munkafoglalkoztatás időbeosztása

07⁴⁰:

Levonulás a csoportokból, éjszakás gyermekfelügyelők jelentései, ügyeletvezető koordinálásával sorakozó, majd elvonulás a tanműhelyekbe.

A kertészetben szükség szerint biztonsági ellenőrzés.

A tanműhelyben sorakozó, az ügyeletes növendék jelentése a szakoktatónak.

A szakoktató meghatározza a napi tevékenységeket, kiosztja a munkavégzéshez szükséges szerszámokat és anyagokat.

08.10 – 09.40:

Gyakorlati foglalkozás

09.40-09.45

A szerszámfelelős összeszedi a kiadott eszközöket, a darabszámot a szakoktató ellenőrzi.

10.00-10.30

A tanműhelyek sorban elvonulnak az ebédlőbe tízórazni. A kertészeti csoport a növénytermesztési szezonban a kertben fogyasztja a tízórait.

Kisudvari levegőzés. Mellékhelyiség használata szükség szerint.

10.30-12.00

Gyakorlati foglalkozás.

11.30-11.40

Mellékhelyiség használata szükség szerint.

11.45-12.15

Mosdó, előtér, folyosótakarítás.

12.00-12.15

Műhelytakarítás, hulladékok összeszedése, válogatása, szerszámok összeszedése.

12.15-12.25

Sorakozó a tanműhelyben, a szerszámfelelős jelenti a szakoktátónak a szerszámok meglétét, az ügyeletes növendék az ablakok bezárását, világítás lekapcsolását, a műhelytakarítás elvégzését.

A szakoktató személyre szólóan értékeli a napi munkavégzést, magatartást, közli a dicséreteket, elmarasztalásokat.

12.25

Levonulás a földszinti előtérbe, fémdetektoros kapun történő áthaladás, műhelyenkénti felsorakozás.

A munkafoglalkoztatás időtartama

A munkafoglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi nyolc órát, heti időtartama

- tizenhat éven aluli fiatalok esetében nem haladhatja meg a heti húsz,
- tizenhat éven felüli fiatalok esetén a heti negyven órát.

Magatartási szabályok a tanműhelyben

A tanműhelyekben munkát végző fiatalok számára, alapvetően a javítóintézet házirendje az irányadó, de speciális területére való tekintettel, kiegészítést igényel az alábbiak alapján:

- A fiatalok a tanműhelyből semmit nem vihet magával a nevelőotthoni csoportjába.
- Amennyiben a szakoktató engedélyezi bármely tárgynak a növendék személyes tulajdonába, illetve elhelyezési csoportjába történő kerülését, azt személyesen adja át a csoportnevelőnek a déli sorakozó alkalmával.
- A fiatalok az elhelyezési csoportjából semmilyen tárgyat nem vihet magával a tanműhelybe. Amennyiben erre feltétlenül szükség van (például egyéni ruházat javítása a varrodában), akkor ez csak a szakoktató és a csoportnevelő tudtával és beleegyezésével történhet.
- A tanuló a tanműhelyben ott tartózkodhat és azt a feladatot végezheti, amelyet a szakoktatója számára kijelölt. Az ettől való eltérés fegyelmezetlenségnek minősül.
- Munkavégzés közben a fiatalok kulturáltan beszélgethetnek egymással.
- Tilos a tanműhelyben bármilyen játék, fegyelmezetlen magatartás!
- A munkaeszközöket és munkaanyagokat csak rendeltetészerűen szabad használni.
- A szakoktató szűrőpróbaszerűen személyi motozást rendelhet el. Az a tanuló, akinél tiltott tárgyat találnak, felelősségre vonásban részesül.
- A kiadott eszközökért, anyagokért a növendékek egyénileg és közösen anyagilag is felelősek. A szándékos vagy felelőtlen, hanyag kezeléssel szembehelyezhető rongálás anyagi kártérítést és/vagy fegyelmi felelősségre vonást von maga után.

- Szerszám- és veszélyesnek minősülő anyagellenőrzéskor feltárt hiány esetén, annak előkerüléséig senki sem hagyhatja el a tanműhelyt.
- Szakoktatói irodába fiatalkorú csak utasításra léphet be.
- Tilos a tanműhely nyitott utcafronti ablakánál tartózkodni, kikiabálni, az ablakon bármit kidobni.
- A kertészetben a fiatalkorú csak a munkaterületén tartózkodhat.
- Tilos a kerítést engedély nélkül megközelíteni, az utcára kikiabálni, a járókelőkre megjegyzést tenni.
- Aki a tanműhelyi foglalkoztatás során megpróbálja megszegni az előzetesen fogva tartottakra és a javítóintézeti nevelésüket töltőkre vonatkozó szigorú elkülönítési tilalmat, fegyelmi büntetésben részesül.
- A fiatalkorú másik tanműhelybe kizárólag a szakoktatója utasítására mehet át, az ott tartózkodó fiatalkorúakkal nem beszélgethet, feladatát a legrövidebb időn belül köteles végrehajtani, és visszatérni a saját tanműhelyébe.
- Engedély nélküli másik tanműhelybe történő távozás minimum írásbeli szakoktatói megrovással jár, melyet a további fegyelmezetlenségek súlyosbítanak.
- Amennyiben felnőtt lép a tanműhelybe, az ott tartózkodó növendékek felállással üdvözlik és a napszaknak megfelelően köszöntik.

A fiatalkorúak jogai a tanműhelyben

- A növendéknek joga van az – adott – tanműhely keretein belül – a tudásának, készségeinek, képességeinek leginkább megfelelő munka végzéséhez.
- Joga van a szakmai tanuláshoz: a szakoktató döntése alapján, a Szakmai, képzési tervben lefektetett tematika alapján alapfokú jártassági, tanfolyami és emelt szintű tanfolyami vizsgát tehet.
- Joga és kötelessége a tanműhelyben általa tapasztalt baleset-, és tűzveszélyes helyzeteket, valamint a fegyelem súlyosabb megsértéséhez vezető szituációkat jelenteni a szakoktatójának. Ha valós, vagy vélelmezett sérelme, problémája nem nyert számára megnyugtató megoldást, joga van felsőbb fórumhoz fordulni.

Jutalmazások a szakoktatás területén

- Szóbeli dicséretben részesül az a fiatalkorú, aki napi munkáját az átlagosnál jobb minőségben és mennyiségben végzi, plusz feladatot vállal, magatartása példás.
- Írásbeli szakoktatói dicséretben részesül az a fiatalkorú, aki egy hónap alatt probléma mentes magatartást tanúsított és hó közben többször részesült szóbeli dicséretben.
- Igazgatóhelyettesi dicséretre terjeszthető fel az a fiatalkorú, aki legalább három hónapon keresztül kiemelkedő munkateljesítményt példamutató magatartást produkált.
- Amennyiben - az iskola és a csoportnevelők részéről kizáró ok nem merül fel, igazgatói dicséretre terjeszthető fel az a fiatalkorú, aki legalább öt hónapon keresztül kiemelkedő munkateljesítményt produkált, magatartása kifogástalan volt, segítette a szakoktató munkáját, társai szakmai fejlődését.
- A fenti felterjesztéseket semmissé teszi egyetlen, a tanműhelyben kapott írásbeli, pedagógiai célzatú figyelmeztetés, megrovás.

A munkafoglalkoztatás feltételei

Testi, szellemi fogyatékossgal rendelkező fiatalkorú, orvosi és más szakértői vizsgálatok eredményeinek figyelembevételével végezhet munkát.

Az intézet biztosítja az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit.

A fiatalkorúnak ismerni kell a munkavédelmi és munkabiztonsági előírásokat, amit a szakoktatótól illetve az intézet munkavédelmi megbízottjától elméleti foglalkozásokon sajátít el. Az intézet munkavédelmi megbízottja három hónapos ciklusokban, központi előadás kertében elméleti oktatást tart, részvételének igazolását formanyomtatványon, minden fiatalkorú aláírásával nyugtázza.

Ezt megelőzően a fiatalkorú befogadását követően az első tanműhelyi napján, munka és balesetvédelmi oktatásban részesül.

Ha a munkafoglalkoztatás a szabadban történik, annak időtartama nem számít be az 1/2015. (I.14.) EMMI rendelet 22.§ (3.) bekezdés szerinti szabadlevegőn tartózkodás időtartamába.

A fiatalkorú nem végezhet egészségre ártalmas munkát, és nem osztható be éjszakai munkára.

A 14 év alatti fiatal munkafoglalkoztatásban nem vesz részt.

A munkafoglalkoztatás díjazása

- A munkafoglalkoztatásért a fiatalkorút díjazásban kell részesíteni. A díjazás óránkénti mértéke nem lehet kevesebb a kötelező legkisebb órabér 30%-nál.
- A díjazásnál figyelembe kell venni a munkára való felkészülés, illetve a munkavégzés utáni napi tevékenységekre (takarítás, rendrakás) fordított időt, a fiatal által végzett munka intenzitását, az esetleges munkamegtagadást, munkalassítást.
- A szakoktató az erre rendszeresített nyomtatványon naponta értékeli az egyes fiatalok munkáját. A hónap végén az értékelést összesítve átadja a nevelési igazgatóhelyettesnek, aki ellenőrzés után engedélyezi a munkajutalmak kifizetését.

Külső munkafoglalkoztatás

- A javítóintézeti nevelésüket töltő fiatalkorúnak és törvényes képviselőjének közös kérelmére, valamint a fiatalkorú alkalmazását vállaló nyilatkozata alapján az intézet igazgatója engedélyezheti, hogy a fiatalkorú intézeten kívül végezzen munkát. A fiatalkorú erre irányuló kérelmét írásban nyújtja be a Javítóintézeti Tanácsnak.
- Az intézeten kívüli munkavégzésre az intézeten kívül folytatott tanulmányokra vonatkozó szabályok az irányadók.
- Előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú intézeten kívüli munkafoglalkoztatáson nem vehet részt.

A tanműhelyek Szakmai Programja

A VARRODAI TANMŰHELY PROGRAMJA

Az oktatás célja

- a fiatalok az elméleti és gyakorlati oktatás keretén belül ismerkedjen meg a varrodai technológiákkal (varrás, endlizés, vasalás, stb.), valamint a keresztaszemes ill. gobelinhímzéssel,
- kitartó munkára, türelemre nevelés,
- lehetővé teszi a kreatív képességek kibontakoztatását,
- szabadulásuk után a szakma iránt érdeklődő fiatalok részére alapot ad a további képzésre.

Követelményszintek a varrodai tanműhelyben

Gépi varrás

I. Kezdő követelményszint

Arra a fiatalokra alkalmazható, kinek képességei megfelelnek az intézeti átlagnak.

Elérhető célkitűzés: jártassági (gyakorlati) vizsga megszerzése.

a./ Elméleti képzés

- szabás / az anyag leggazdaságosabb felhasználása/

b./ Gyakorlati képzés

- beilleszkedés a műhely kollektívájába,
- kisegítő munkálatok végzése /szabás, vasalás/,
- egyszerűbb gépi-, kézi varrástípusok megtanulása,
- endlizés,
- varró- és endliző gép befűzésének megtanulása,
- munkadarab összeállítása,
- szabás gyakorlása,

- felhasznált alapanyagok főbb tulajdonságainak, felhasználási területének megismerése,
- gépi varrás alapjainak elsajátítása, egyenes és egyenletes varrás.

Képzési idő 5 hónap.

Eredménye: sikeres jártassági vizsgát követően a fiatalok Tanúsítványt kap, a továbbiakban a szakoktató irányításával önálló munkavégzésre képes.

c./ Műhelyrend megismerése, tűz- és munkavédelem

- a balesetmentes munkavégzéshez szükséges legfontosabb magatartási szabályok betartása,
- a fontosabb technológiai előírások ismerete,
- egészségügyi ártalmak, károsodások,
- általános tűzvédelmi ismeretek.

II. Középfeladók követelményszint

Azokra a fiatalokra alkalmazhatók, akiknek képességeik az intézeti átlag fölötti.

Elérhető célkitűzés: a megszerzett jártassági vizsga alkalmazása a gyakorlatban, valamint tanfolyami záróvizsga megszerzése, mely gyakorlati és elméleti részből áll.

Elméleti és gyakorlati képzés:

- a I. kezdő követelményszintben foglalt folyamatok magasabb szintű elsajátítása, egyre önállóbb munkavégzés.

Tanfolyami vizsga

- A gyakorlati és elméleti vizsga egy napon történik, min. 3 tagú vizsgabizottság előtt. A gyakorlati vizsgán a fiataloknak el kell készíteni egy előre meghatározott munkadarabot, annak előkészítő, fő- és utóműveleteivel kompletten, melyet a vizsgabizottság értékeli.

- Az elméleti vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz egy tételt, melynek tartalmáról – a kidolgozási idő letelte után – szóban beszámol a vizsgabizottságnak.
- Sikeresnek tekinthető a vizsga akkor, ha a vizsgázó gyakorlati jegye és az elméleti tantárgyak érdemjegyei (külön-külön) legalább az elégséges (2) szintet eléri.

Képzési idő: 5 hónap

Eredménye: A sikeres tanfolyami vizsgát követően a fiatalok Oklevelet kap, a továbbiakban a napi feladat/feladatok meghatározását követően önálló, minőségi munkavégzésre képes.

III. Haladó követelményszint

Elméleti és gyakorlati képzés:

A II. középhaladó követelményszint magas szintű és teljesen önálló elsajátítása, a szakoktató beavatkozása nélkül.

Keresztszemes hímzés / gobelinvarrás

I. Kezdő követelményszint

Elméleti képzés:

- szakismereti fogalmak megismerése kiadott olvasmány alapján

Gyakorlati képzés:

- alapöltések gyakorlása, kézi öltések, egyszerű hímzések,
- minták leolvasása,
- alapanyagok, eszközök ismerete.

Műhelyrend megismerése, tűz- és balesetvédelem

Cél: Jártassági vizsga megszerzése / elméleti és gyakorlati rész/

II. Középhaladó követelményszint

- bonyolultabb hímzési minták leolvasása, hímzése,
- nehézségi fokozatok emelése.

Cél: Tanfolyam i végzettség megszerzése

III. Haladó követelményszint

- nagy türelmet, koncentrációt, esztétikai igényességet, precizitást követelő munkák készítése.

Cél: A tanfolyami végzettség alkalmazása a gyakorlatban

A KOSÁRFONÓ MŰHELY PROGRAMJA

A program célja

A kosárfonó szakmai gyakorlat és elmélet tanításának célja, hogy a fiatalok megismerjék a kosárfonó szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges tudást, hogy a civil életben *egy tisztességes megélhetési lehetőséget biztosítson számukra*. Sikeresen végezzenek el szakképző iskolát és ezáltal szakmunkás bizonyítványt szerezzenek.

További célként a következőket jelöljük:

- a gyakorlatban ismerjék meg a fonható szálak anyagok feldolgozását,
- a többféle szálak elméleti feldolgozásának megismerése mellett a tanulóidő jelentős részét a kosárfonásnak szentelve töltsék,
- a program segítse a kreativitás kibontakozását,
- fejlessze a fiatalok esztétikai és vizuális kultúráját,
- segítse az arányérzék kialakulását,
- a gyakorlat során készült tárgyak sikerélményhez juttassák a fiatalokat,
- a fiatalok ismerjék meg a hagyományos hántolatlan zöldvesszőből font kosarak műveleteit, a fiatalok sajátítsák el a főzött fűzvésszőből készült kosárfonás technikai és díszítési ismereteit,
- készítse fel a fiatalokat használati tárgyakat önállóan tervezni,
- a gyakorlatban ismerjék meg a kéziszerszámok, eszközök, berendezések szakszerű, balesetmentes használatát,
- rászoktassa a rendszeres munkavégzésre, önálló, tisztességes kereseti lehetőség megteremtésére.

I. Kezdő követelményszint:

A kosárfonás kézi szerszámainak ismertetése, a szerszámok karbantartása

- a kosárfonó műhely rendje, munka- és balesetvédelmi előírások ismertetése,
- nem működő szerszámok,

- tartó szerszámok,
- szűrő- és rajzolóeszközök,
- működő szerszámok,
- közvetlenül és közvetve működő szerszámok,
- a kézi szerszámok karbantartása.

A kosárfonás gépi berendezéseinek ismertetése

- vessző hántológép,
- vesszőgyalugép,
- fűrő,
- körfűrész,
- szögbelövő

Fonás előkészítő műveletek

- a fonáshoz való osztályozás
 1. osztályozás hosszúság és vastagság szerint
 2. osztályozás minőség szerint,
- az áztatás,
- különböző hegyezések.

II. Középhaladó követelményszint:

Hántolatlan zöldvesszőből készített gazdasági kosarak

- gyűrűfonás,
- egyszálas berakás,
- kétszálas berakás,
- kosáraljak lezárása.

A kosáraljak szerkezeti felépítése, különböző kezdési és fonási technikák

- kereszt készítése,
- kereszt rögzítése,
- kosáralj kifonása (kettes gyűrűvel),
- vesszők toldása (egyoldali, kétoldali),
- kosáralj tisztítása.

Kerek kosáralj készítése

- a lábázat elhelyezése,
- a lábázatok kialakítása oldalkarókból,
- a lábázat fonása gyűrűvel,
- a lábvesszőből kialakított lábázatok.

Lábázatok készítésének elsajátítása

- gyűrűfonások alkalmazásának szabályai,
- kétszálás, háromszálás, négyszálás gyűrűfonások,
- ötszálás, hatszálás (peremgyűrűzések).

Egyenes oldalú kosarak készítése, gyűrűfonások és oldalfonások kialakítása

- sövényfonás,
- menetes vagy egyszálás berakás,
- kétszálás berakás, soros fonás,
- egyszerű páros szegések – hárompáros, négypáros, ötpáros,
- az egyszerű páros szegésekből adódó széleldolgozások.

Kifonások, szegések technikái a következő tárgyakon kell, hogy megtanulják a fiatalok

- aszalókosár (egyszerű csavart fül elsajátítása),

- párszárító,
- magtartó,
- tojástartó, virágcserep tartó,
- piaci kosár,
- vegyes kosarak.

Részletes szakmai elmélet és szakrajz ismeretanyag elsajátítás

- munka és balesetvédelem,
- anyagismeret,
- szakismeret,
- szakrajz.

Elérhető képzési szint: Jártassági vizsga

III. Haladó követelményszint:

Különböző funkciójú kerekaljú kosarak készítése

- kenyeres kosár (egyszerű páros szegéssel és szélszegéssel),
- húzott kenyérkosár,
- kerek bevásárlókosár,
- papírkosár (hárompáros copfszegéssel),
- szennyestartó kosár (hárompáros szegéssel),
- kerek állatszallító kosár (hárompáros szegéssel),
- böllérkosár (hárompáros vagy copfszegéssel),
- a piaci kosárfül elsajátítása,
- a kengyelfül elsajátítása,
- a rácsos fül megismerése.

Különböző ovális aljú kosarak készítése

- kenyeres kosár (páros és szélszegéssel),

- fedeles kenyeres kosár (páros szélszegéssel),
- ruháskosár (copfszegéssel),
- ovális hajókosarak különböző típusai,
- húzott hajókosarak,
- burgonyás piaci kosarak.

Négyzetes kosáralj és kosarak-ládák készítése

Fonólécben készített alj

- karók rögzítése,
- az alj fonásának kezdete,
- az alj megfonása (sövényfonással, berakással), lezárása,
- az oldalszerkezet kialakítása,
- karózás, oldalfalkészítés,
- oldalfonás (gyűrűfonások elhelyezése, berakás, vagy menetes fonás),
- ládakészítés,
- piknikkosár készítés.

Teljes szakmai elmélet ismeretanyag elsajátítása

- szakmaismeret,
- anyagismeret,
- szakrajz,
- néprajz,
- gyártási dokumentáció készítése.

Elérhető képzési szint: Tanfolyam szintű végzettség

A kezdő típusú képzési terv időtartalma kb. 3 hónap, a középhasadó képzési terv időtartalma kb. 4-5 hónap, a haladó szintű képzési terv időtartalma kb. 6-8 hónap.

A KERÁMIA MŰHELY PROGRAMJA

Az oktatása célja:

Tanmenetünk megismerteti az emberi közlés formáival, a vizuális és képi nyelv kifejező eszközeivel, a jelekkel, a fogalmi jelentésekkel, a technikák felismerésével és alkalmazásával. Saját munkáikon keresztül az agyagformázás technikával, a fazekasság, a kerámia és szobrászat alapjaival.

- Az ősi mesterek nyomdokain haladva felelevenítjük a régi technikákat, használjuk a népi fazekasság elemeit, készítünk kézzel s korongon mázas és mázatlan használati és dísz tárgyakat, megismerkedünk az agyagdíszítés rejtelmeivel is.
- Fejleszti az önálló gondolkodást, az értékítéletekre való képességet, szelektív, kritikus gondolkodást, az alkotásra való képességet, valamint az esztétikum iránti igényt.
- Elősegíti egy kreatív személyiség kialakulását.
- Az oktatás egyik legfontosabb szempontja valahonnan-valahová eljutni, az ismeretanyag fokozatos egymásra építése.
- Sárból a kész edényig megmutatjuk az agyag útját a tóparttól a kemencén át a használati tárgyakig.

A tanmenet három egységre tagolódik:

- I. Kezdő követelményszint és munkavédelem
- II. Középhaladó
- III. Haladó

Munkavédelem

1. A műhelyrend megismerése.
2. A műhely kialakításának általános szempontjai:

- jellege,
- közlekedési lehetőségek viszonya,

- tűzveszélyes helyiségek.

3. Anyagok tárolásának szempontjai:

- szakszerű tárolás jelentősége,
- fontosabb anyagtárolási előírások.

4. Csúszásveszély megakadályozásával kapcsolatos előírások.

5. A korongozás közben betartandó balesetelhárítási előírások.

6. Védőberendezések a különböző gépeknél:

- rögzített burkolatok,
- mozgatható burkolatok,
- kapcsolók.

7. A tanuló feladati üzemzavar esetén:

- üzemzavar értelmezése,
- feladatok üzemzavar bekövetkezése és megszüntetése esetén.

8. Tűzvédelem:

- tűzveszélyességi osztályok,
- a tüzesetek megelőzésének általános szempontjai,
- feladatok tűz esetén.

9. Elsősegélynyújtás sérüléseknél:

- sérülések fajtái,
- a segélynyújtás törések esetén.

10. Porártalmak:

- a porártalom lényege: szilikózis,
- a porártalom megelőzésének lehetőségei.

11. A műhely klímájával kapcsolatos előírások:

- a hőmérséklet relatív, nedvesség és áramlási sebesség jelentősége,

- a levegő elszívása és pótlása.

12. Az egyéni munkavédelem:

- eszközei,
- módszerei.

13. A kézi anyagmozgatás:

- a kézi anyagmozgatás műveletei, fő részei,
- a kézi anyagmozgatás veszélyforrásai.

14. A szervezet hő munkájának jelentősége a munkavégzés során.

15. A villanyáram élettani hatása:

- az egészségkárosító hatást befolyásoló tényezők,
- a villamos áram által okozott balesetek megelőzésének módjai.

16. A kéziszerszámok használatával kapcsolatos munkavédelmi előírások.

I. Kezdők követelményszint:

1.

a. Ismerkedés az agyaggal, a kerámia alapfogalma.

b. Az agyag:

- agyagásványok
- az agyag tulajdonságai természetes állapotban, égetés alatt és égetés után

2. Formázás, alakítás, felületképzés módszerei

3.

a. Az agyag halmazállapotának megfelelő alakítása, formák ragasztása.

b. A kerámiaipar gyártmányai

- a kerámiaipar alakulása,
- a porózus kerámia termékek tulajdonságai,

4. Térbeli alapformák metszéssel, hengerítéssel, formák átalakítása.

5.
 - a. Alakítás tömbből, figura készítése.
 - b. A kerámia-ipari nyersanyagok
 - nyersanyagok keletkezése, gyártása, csoportosítása.

6. Kezdetleges edénykészítési technikák (marokedény, negatívba nyomkodás, magasra építés).

7. Geometrikus és organikus formák tervezése, készítése.

8.
 - a. Formaelemzés pozitív és negatív formák.
 - b. A kerámiaipar gyártmányai
 - tömör cserepű kerámiák tulajdonságai,
 - különleges kerámiatermékek tulajdonságai.

9. Textura, faktúra készítése, gipszbe vésés.

10.
 - a. Gipszöntés negatív forma készítés, sorolás.
 - b. A modell és gyártóforma készítéséhez használt anyagok
 - a gipsz fajtái, tulajdonságai.

11. Sorminta-ritmus tervezése, készítése.

12. Felülettagolás pecsételéssel, karcollással.

13. Terülő minta tervezése, készítése.

II. Középfaladó követelményszint – ötleteink megvalósítása agyaggal:

1.
 - a. Térbeli alapformák, átmenetei átalakítás módszerei (torzítás, tojásforma, lencseforma).
 - b. A kerámiaipar gyártmányai
 - tömör cserepű kerámiák tulajdonságai
 - különleges kerámia termékek tulajdonságai.

2. Negatív forma öntése gipszből.

3.
 - a. Korongolás fázisai munkamenete.
 - b. A kerámia-ipar nyersanyagok
 - nyersanyagok keletkezése, gyártása, csoportosítása

4. Díszítések típusai (festés, karcolás, pecsételés, applikálás, áttörés).

5.
 - a. Tömegkompozíció: a formák jelentése
 - b. A kerámia-ipar nem plasztikus nyersanyagai
 - csoportosításuk, jellemzésük
 - természetes olvasztóanyagok és jellemzésük
 - mesterséges olvasztóanyagok és jellemzésük

6. Tervezés, rajz

7. Edény felrakás (hurkából, szalagból)

8.
 - a. Edény fogantyú, fül készítése (extrudált és kézzel húzott edényfülek)
 - b. A kerámiamasszák:
 - a kerámiamassza fogalma,
 - adalékanyagok,

- az öntőmassza, sajtolómassza és korongos massa összetétele.

9. Lapból építkezés

10.

a. Vázszerkezet építése, szerkezet könnyítés.

b. Kerámia mázak

- a kerámia máz fogalma, feladata,

- a nyersmázak és frittelt mázak fajtái.

11. Kisplasztika, edényplasztika funkcióval rendelkező díszkerámia

12.

a. Szobor és dombormű

b. A kerámia, díszítő festékei:

- a kerámia festékek fogalma,

- a festékek anyagai, a színezők fénoxidjai,

- a festékek tulajdonságai és alkalmazásuk módjai.

13. Kisméretű fej mintázása

III. Haladó követelményszint – az agyag tudatos alakítása:

1. Korongolás (tálka, henger, bővülő forma, szűkülő forma, gomb)

2. Fedél kiöntő, csőr készítése

3. Applikált díszítés, felülettagolás

4. Kerámia történet – felületdíszítés

5. Műmásolat készítése (őskori edények)

6. Díszítmény forgástesten
7. Összetartozó tárgycsoportok tervezése

8. Transzformációs feladatok, arányok, pozitív és negatív formák harmóniája, diszharmóniája

9. Funkcionális edények tervezése, szakrajz (tároló, étkező, kúráló, stb.)

10. Edénycsalád készítése

11. Gipsznegatív készítése kézről

12. Kéz mintázása

13. Életnagyságú fej mintázása (karaktertípusok)

A KERTÉSZET, NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÉS ÁLLATTARTÁSI PROGRAMJA

Oktatási, nevelési, pedagógiai célok:

Az intézményben élő fiatalok délelőtti munkafoglalkoztatása, mint terápiás tevékenység elősegíti a:

- rendszeres, mindennapos, hasznos tevékenységre nevelést,
- fokozza a fiatalok kitartását, állhatatosságát,
- növeli önbecsülésüket, sikerorientálttá teszi őket,
- elősegíti a fiatalok fegyelemre, az idősebbekkel, feljebbvalóikkal való tiszteletre nevelését,
- szabadulásuk után segíti beilleszkedésüket, szocializációjukat a társadalomba, segíti munkához jutásukat.

A munkafoglalkoztatás egy speciális ága intézetünkben a kertészeti szakoktatás:

- a kertészeti, üvegházi szakoktatás a fiatalok szabadulása után egy önálló termelési alternatívát kínál,
- elősegíti a fiatalok türelemre, szorgalomra való nevelését, hiszen az itt folyó tevékenység egy hosszabb időintervallumot ölel fel,
- előkészíti a fiatalokat egy esetleges továbbtanulásra valamely mezőgazdasági szakiskolában szabadulásuk után, ezzel célt adva a kinti élethez,
- nagyrészt a kertészet és az üvegház látja el zöldségfélékkel az intézet konyháját, így a fiatalok érezhetik, hogy munkájuk milyen fontos, ezzel növelve önbecsülésüket,
- az állatokról való gondoskodás lehetővé teszi, tudatosítását annak, hogy egy másik élőlényért felelősséggel tartozunk.

Sajátosságok a kertészeti szakoktatáson belül

- A kertészeti foglalkoztatás egy komplex, egész évet átölelő folyamat. Ennek a sajátosságnak köszönhetően a cél az, hogy a fiatalok átlássák az egész termelési folyamatot a palántaneveléstől a szerszámok javításáig.
- A kertészetben zajló munkafolyamatok mellett, azzal párhuzamosan elméleti és gyakorlati oktatásban vesznek részt a fiatalok.

- Célunk az, hogy minél több arra érdemes fiatal elméleti szaktanfolyamot és gyakorlati jártassági vizsgát szerezzenek.
- A szakoktatásban különböző képességű fiatalok vesznek részt. Az iskolai foglalkoztatáshoz igazodva a munkanapok úgy alakulnak, hogy az egyik nap az 5-8. a másik nap a 9-10. osztályosok váltják egymást.
- Azoknak a fiataloknak, akik rendelkeznek a 10. osztályos végzettséggel lehetőségük van minden nap tanműhelyi foglalkozáson részt venni.
- Megállapítható továbbá, hogy a két csoport létszám és tudás (hozzaállás, motiváltság) szempontjából is különböző. Ez megkívánja a felnőttek rugalmasságát is nevelési-pedagógiai módszerek alkalmazásakor.
- Lehetőség szerint a fiatalok képességeinek megfelelően vesznek részt a termelési folyamatokban, tapasztalatunk alapján a fiatalok fejlődést mutatnak, így a kezdetben elvégezhetetlennek tűnő feladatokat idővel el tudják sajátítani.
- A kertészeti tanműhely a fiatalok számára egy szabadabb közeget kínál, de annak minden előnyével és hátrányával együtt. Gondolunk itt a kinti környezettel való érintkezés problémájára, a speciális szerszámokkal való munkavégzésre (baleset megelőzés). A munka megkezdését megelőzően a fiatalokkal tudatosítjuk ezeket.
- Betekintést nyerhetünk a fiatal csoporton belüli életébe is azáltal, hogy folyamatos kapcsolatot tartunk a csoportnevelő kollégákkal (fontosnak tartjuk véleményüket), ez kifejezetten hasznos a számunkra is mivel így véleményük alapján pontosabb képet nyerhetünk a fiatalokról.
- A kertészetben elvégzett munkák üteme gyakran nehezen kiszámítható (időjárás, fiatalok eltávozása, stb.), ezért fontos a velünk együtt dolgozó más területek rugalmassága.

A kertészeti tanműhely követelmény rendszere

I. Kezdő követelményszint:

A fiatal rendelkezik a kertészet tanműhelyi munkavégzéshez alapvető készségekkel és megértette a munkavégzés feltételeit. Részt vett baleset- és tűzvédelmi oktatáson. Az oktató irányításával, kéziszerszámokkal képes olyan alapszerveleteket elvégezni mint pl. az ásás, kapálás, gereblyezés. Minden a tanműhelyünkbe érkező fiatal így kezdi a munkavégzést, ugyanakkor kertészet jellegénél fogva jelentős részük rövidesen középfeladók lesz. Tapasztalat

szerint a mezőgazdasági munkák felé különösebb érdeket nem mutató, vagy speciális nevelési igényű fiatalok is motiváltakká válnak a kerti munkában, hiszen az alpműveletekben gyakran ők teljesítenek a legjobban.

II. Középfaladó követelményszint:

Hosszabb kertészeti időszakban (tavaszi, nyári, őszi) már a tanműhelyben foglalkoztatott fiatalok tartoznak ide, akik azon túl, hogy rálátást nyertek a tanműhelyben folyó munkába, hasznosan, tevékenyen részt is tudnak abban venni, összetettebb munkafolyamatokat felnőtt ellenőrzése mellett és önállóan el tudnak végezni. Jellemző, hogy sorozatos sikereik miatt szorgalmasak, motiváltak, az új ismeretek megszerzésére nyitottak. Sikeres jártassági vizsgával rendelkeznek kertészet ismeretekből. Magatartási problémáik nem, vagy csak ritkán jelentkeznek. A kertészetbe érkező fiatalok számára példát mutatnak mind a csoportba való beilleszkedés, mind pedig a feladatok végrehajtásában.

III. Haladó követelményszint:

Hosszabb időszakban a tanműhelyben foglalkoztatott fiatal, aki betekintést nyert a tanműhelyben folyó tevékenység egészére. Motiváltságának, szorgalmának eredményeként előbb sikeres jártassági vizsgát, majd kertészeti ismeretekből tanfolyami vizsgát tett. Itt kell megjegyezni, hogy a tanfolyam anyaga nem kizárólag az intézetben zajló tevékenységre korlátozódik, hanem a mezőgazdasági gyakorlatnak megfelelő általános ismeret kívánja nyújtani, melyet a fiatalok szabadulásukat követően fel tudnak használni. A tananyag tartalmazza a talajtani ismereteket, géptant, valamint a kertészeti növények termesztési ismereteit. A fiatal példamutató magatartásában és szorgalmában a csoport egésze számára, a termelésben pedig segítségére van az őt foglalkoztató felnőttnek.

A kertészeti munkafoglalkoztatás éves menete

(időjárás függvényében eltérések lehetnek)

Január:

- Az üvegházi munkák elkezdése, az üvegház előkészítése az egész éves termeléshez.
- A fűtőrendszer karbantartása, feltöltése, az üvegház fertőtlenítése,
- A palántaföld előkészítése ültetéshez.

Február:

- Korai növények vetése az üvegházban, (saláta, korai karalábé, káposztafélék),
- Az egyes növények pikírozása,
- A palánták magjainak vetése, a magok szemenkénti vetése,
- Csemegeszőlő metszése, iskolázása,
- Szerves trágya behordása, prizmába pakolása, előkészítése a tavaszi szántáshoz,
- A tartott haszonállatok alóli teljes alom csere.

Március:

- Szántás, a tavaszi trágyázás, talajlazítást és talajegyengetés,
- Sor és tőtávolság megismerése. Korai palánták (saláta, korai karalábé, káposztafélék, dughagyma) elrakása,
- A májusi kiültetésre szánt növények (paprika, paradicsom, virágpalánták) magjainak elvetése az üvegházban,
- Zeller palánta pikírozása,
- Korai borsó vetése.

Április:

- A téli fagyok ellen védett növények tövének (rózsa, szőlő, különböző kerti dísznövények) kitakarása,
- Melegkedvelő növények vetése az üvegházban (pl. padlizsán, dinnye, uborka),
- Szántás, tavaszi fejtrágyázás, kombinált műtrágyák kiszórása, és talajba dolgozása,
- A parkosított részben a gyep szellőztetése és műtrágyázása,
- A keltetőgépek kitakarítása, és a begyűjtött tojások keltetésének elkezdése,
- A csibenevelő előkészítése, fertőtlenítése,
- Zöldség magvak vetése (sárgarépa, petrezselyem, cékla),
- Korai csemegekukorica vetése.

Május:

- A paprika, paradicsom, uborka kiültetése szabadföldbe,
- Az egynyári virágok palántáinak ültetése,

- A dísznövények szaporítása gyökereztető hormonnal,
- Ágyások gyomtalanítása, kapálása, gyomlálásának elsajátítása,
- Öntözőrendszer beüzemelése, és az öntözés megkezdése,
- Korai zöldségfélék szedése, értékesítése, (újhagyma, hónapos retek),
- A kikelt csibék gondozása, etetése.,
- A bab vetése.

Június:

- Gyomtalanítás, kapálás,
- Öntözés,
- Terményszedés: eper szakszerű szedése, tárolása, szállítása,
- Nagyobb termés hozam eléréséhez szükséges ismeretek (paradicsom kacsolása),
- Őszi palánták elvetése szabadföldi ágyásokba (káposzta, karalábé).

Július- augusztus:

- Szőlő kacshajtásainak eltávolítása,
- Termesztett növények kapálása, öntözése, termények értékesítése,
- Az őszi palánták kiültetése,
- Késői csemegekukorica vetése,
- Az előnevelt csibék értékesítése,
- A park folyamatos karbantartása (öntözés, gyomlálás, fűnyírás),
- Borsó, bab betakarítása.

Szeptember:

- A betakarított termények földterületének őszi ásása és trágyázása,
- Zöldségek elvermelése,
- Hagymás növények felszedése, fagymentes tárolás biztosítása,
- Őszi talajforgatás

Október:

- Szerszámok, eszközök karbantartása,
- Fagyra érzékeny növények,(szőlő, rózsza, füge) tövének betakarása,
- Az üvegház kitakarítása és fűtési rendszerének fagyztalanítása.

November - december:

- Elméleti kertészeti szaktanfolyam,
- Felkészülés a vizsgára,
- Vizsga.

Állattartás:

Az állattartás és gondozás az év során folyamatos, a tartott állatok igényeinek megfelelően történik gondozásuk, ellátásuk, szaporítása. Az állattartás alapfeltétele, hogy arra alkalmas épületek, kiszolgáló létesítmények és takarmány biztosított legyen. Kiemelten fontos az állategészségügyi és egyéb szabályok betartása.

Haszon állatok:

- Baromfi (tyúk, liba, kacs, pulyka, gyöngytyúk) keltetése, nevelése
- Juh, kecske, sertés nevelés
- Nyúl tenyésztés

Hobby állatok:

- díszmadarak
- hörcsög, tengerimalac
- kutya, macska
- halak

KREATÍV I. MŰHELY PROGRAMJA

Az oktatás célja

A fiatalok számára olyan oktatási programot céloztunk meg, amely a valódi életre való felkészítést szolgálja.

A tanműhely neve is visszatükrözi, hogy ez a foglalkoztatás a kreativitást, mint a sokoldalúságot magában foglaló, többi műveltségi területtől kissé eltérő szemléletet feltételez. Ezt próbáljuk megvalósítani az oktatás-nevelés során, annak keretein belül.

Sokrétűsége abban áll, hogy az élet szinte minden területéhez kapcsolódhat. Nem egyszerűen ismeretközlés, nem is barkácsolás, hanem olyan sokoldalú nevelés, amelynek során a következő személyiségfejlesztő tevékenységek a meghatározók:

- az egyéni és közösségi felelősségvállalás,
- a társakkal való különböző együttműködés,
- a probléma felismerés és megoldás,
- a környezethez való alkalmazkodás,
- a természetes és mesterséges környezet óvása, ápolása, átalakítása,
- az ismeretek alkotó módon történő felhasználása.

Az oktatásnak - jellegéből adódóan - nagy szerepe lehet a fiatalok szemléletének formálásában, a környezettel szemben éledő felelősségérzet kialakításában. Erre alkalmas a rendszerszemléletű technikai nevelés.

A tanítás során központi kérdés, hogy miként tudunk együtt élni a technikai környezettel, amelyet éppen az élet könnyebbé tétele érdekében hozunk létre.

Mind az elméleti ismeretek feldolgozása során, mind a manuális tevékenységek közben számtalan lehetőség nyílik a fenti nevelési elvek érvényesítésére.

Megvalósítás

A Kreatív műhely speciális és konkrét feladatot hajt végre.

Elsődleges feladata, intézeten kívüli partnerek által biztosított bedolgozói feladatok elvégzése. Ezek a feladatok általában a papíriparhoz köthető, csomagolótechnológiai termékek, illetve

különböző faipari termékek előállításának részműveletei. Ezért elengedhetetlen az alapanyagok megismerése és gyártástechnológiai alapismeretek elsajátítása. Segítséget nyújt a többi szakmai műhely igény szerinti, bedolgozó feladatok elvégzésében.

Szakmai képzés

Elméleti és gyakorlati oktatás

Az elméleti képzés alapja, hogy a fiatalok megismerik a:

- papírgyártás történetét,
- papírgyártás folyamatát, technológiai sorrendjét,
- papírgyártás gépi eszközeit, szerszámait,
- papír fizikai alakíthatóságát, tulajdonságait, felhasználhatóságának sokrétűségét,
- gazdasági és társadalmi fontosságát,
- kész termékeket.

További ismereteket szerez az alábbi faiparhoz köthető témakörökben:

- a munkavédelem ide vonatkozó előírásai,
- az anyagmozgatás szabályai,
- a fa, mint nyersanyag (fizikai, kémiai tulajdonságai),
- a fa, mint alapanyag (felhasználásának lehetőségei),
- fából készült termékek ismertetése,
- a famegmunkálás eszközei,
- a famegmunkálás módszerei,
- faipari kéziszerszámok típusai,
- a fa felhasználhatóságának gazdasági és társadalmi jelentősége.

A gyakorlati oktatás keretében a fiatalok képesek lesznek az elméleti tudás birtokában:

- a termékek hibátlan elkészítésére,
- finommotoros koordinációja fejlesztésére,
- fegyelmezett munkára nevelés megértésére,
- hibáit észrevenni, azokat kijavítani,
- önmegismerés és képességeinek felismerésére,

- önálló munkavégzésre.

Didaktikai feladatok:

- gyakorlás,
- ellenőrzés,
- értékelés

Nevelési módszerek:

- nem verbális kommunikáció (térszabályozás, vokális jelzések, kinezika-geztusok, tekintet, testtartás),
- verbális kommunikáció (megbeszélés),
- dicséret,
- biztatás, ösztönzés,
- motiváció.

Oktatási módszerek:

- a figyelem felkeltése (célok ismertetése),
- magyarázat (előismeretek felidézése, új ismeretek),
- szemléltetés (tények elemzése),
- alkalmazás,
- hibajavítás,
- ellenőrzés és értékelés,
- differenciálás.

A gyakorlati oktatás szintjei

A fiatalok tanulmányi végzettségük szerint, eltérő tudásszinttel rendelkeznek. A felmérések során általában megállapítható, hogy az általános iskolát végzettek intellektuális képessége magasabb, az alacsonyabb osztály szintet végzett társaikhoz képest. A

felzárkóztatás érdekében, a szakoktatás szakmai képzési tervben szereplő I. – II.– III. típusú tanmenet alkalmazása a Kreatív tanműhelyben is szükséges.

Ezért a szakmai képzés alatt, differenciált elméleti és a gyakorlati oktatás indokolt. A gyakorlati foglalkozásokon igyekszünk mindenki számára megtalálni azokat a részfeladatokat, melynek motivációs hatása van a szükséges előmenetelhez.

A gyakorlati oktatás keretein belül zajló munkavégzés ennek megfelelően különböző szintekre osztva zajlik:

I. Kezdő követelményszint:

Iskolai végzettségtől függetlenül ismerkedik a műhelyrenddel, az ide vonatkozó speciális szabályokkal, munkavédelmi előírásokkal. A szakoktató felügyelete és instrukciói alapján a termék gyártásának alapműveleteit tanulja és végzi.

II. Középaladó követelményszint:

Képes a termék gyártásának különböző munkafolyamatait önállóan elvégezni. Nem igényli a munkavégzésnél a felügyeletet, de a munkát a szakoktató osztja ki számára és a minőség ellenőrzést is a felnőtt végzi.

III. Haladó követelményszint:

Átlátja és ismeri a gyártásfolyamat egészét. Képes önállóan elvégezni bármelyik munkafolyamatot felügyelet nélkül. Munkájának szervezését önállóan végzi, és segítséget tud nyújtani a szakoktatónak a gyártásfolyamat koordinálásában, valamint a minőségellenőrzésben.

Jártassági vizsga

A komplex tudás birtokában, mindenki számára lehetőség van jártassági vizsga letételére abban az esetben, ha a fiatalokú rendelkezik minimum öt hónap gyakorlati képzésben eltöltött idővel és a szakoktatója vizsgára alkalmasnak találja.

Jártassági képzés:

- Időtartama: 5 hónap
- Oktatási egység időtartama: alkalmanként 4 óra.

Követelmény:

- a fiatal összesen 200 órán vesz részt, melyből az elmélet 60 óra, a - gyakorlat 140 óra.

A követelmények teljesítését követően a fiatal vizsgára bocsájtható, ha szakoktatója vizsgára alkalmasnak találja.

Vizsgát követően a fiatalok tanúsítványt kap, ami szakoktató irányítása melletti munkavégzést engedélyez.

KREATÍV II. MŰHELY PROGRAMJA

Az oktatás célja:

A fiatalok számára olyan oktatás létrehozását céloztunk meg, amely a technika és életvitel területét öleli fel, az életre való felkészítést szolgálja. A nevében is benne van, a kreativitás, mint sokoldalúságot magában foglaló, többi műveltségi területtől kissé eltérő szintetizáló szemlélettel próbálkozunk. Sokrétűsége abban áll, hogy az élet szinte minden területéhez kapcsolódhat. Nem egyszerűen ismeretközlés, nem is barkácsolás, hanem olyan sokoldalú nevelés, amelynek során a következő személyiségfejlesztő tevékenységek a meghatározók:

- a környezethez való alkalmazkodás,
- a természetes és mesterséges környezet óvása, ápolása, átalakítása,
- a társakkal való különböző együttműködés,
- az egyéni és közösségi felelősségvállalás,
- a probléma felismerés és megoldás,
- az ismeretek alkotó módon történő felhasználása.

Az oktatásnak - jellegéből adódóan - nagy szerepe lehet a fiatalok szemlélet formálásában, a környezettel szemben éledő felelősségérzet kialakításában. Erre alkalmas a rendszerszemléletű technikai nevelés. A tanítás során központi kérdés, hogy miként tudunk együtt élni a technikai környezettel, amelyet éppen az élet könnyebbé tétele érdekében hozunk létre.

Mind az elméleti ismeretek feldolgozása során, mind a manuális tevékenységek közben számtalan lehetőség nyílik a nevelési elvek érvényesítésére. A teljesség igénye nélkül emelek ki néhány példát.

- minél nagyobb arányban használjunk természetes és környezetbarát anyagokat (pl. spárga, csuhé, fűzfavessző, agyag, papír, vizes alapú pácok és ragasztó),
- kerüljük a környezetet károsító technológiával előállított és egyszer használatos termékek alkalmazását,
- keressük az anyagtakarékos megoldásokat a munkadarabok készítése során.

Megvalósítás

A Kreatív II. műhely speciális és konkrét feladatot hajt végre. Elsődleges feladata, intézeten kívüli partnerek által biztosított bedolgozói feladatok elvégzése. Ezek a feladatok általában a papíriparhoz köthető, különböző csomagolástechnológiai termékek, melyekhez elengedhetetlen az alapanyagok megismerése és gyártástechnológiai alapismeretek elsajátítása. Továbbá feladata az intézet környezetének alakítása, szebbé, élhetőbbé tétele. Segítséget nyújt a többi szakmai műhely igény szerinti, bedolgozói feladatok elvégzésében.

Elméleti és gyakorlati oktatás

Az elméleti képzés alapja, hogy a fiatalok megismerik a

- papírgyártás történetét,
- papírgyártás folyamatát, technológiai sorrendjét,
- papírgyártás gépi eszközeit, szerszámainak,
- papír fizikai alakíthatóságát, tulajdonságait, felhasználhatóságának sokrétűségét,
- gazdasági és társadalmi fontosságát,
- kész termékeket.

A gyakorlati oktatás keretében a fiatalok képesek lesznek az elméleti tudás birtokában:

- a termékek hibátlan elkészítésére,
- finommotoros koordinációja fejlesztésére,
- fegyelmezett munkára nevelés megértésére,
- hibáit észrevenni, azokat kijavítani,
- önmegismerés és képességeinek felismerésére,
- önálló munkavégzésre.

Didaktikai feladatok: Gyakorlás, ellenőrzés, értékelés

Módszerek:

- Nevelési módszerek: dicséret, biztatás, ösztönzés, motiváció.
- Oktatási módszerek: beszélgetés, magyarázat, szemléltetés.

A fiatalok tanulmányi végzettségük szerint, eltérő tudásszinttel rendelkeznek. A felmérések során általában megállapítható, hogy az általános iskolát végzettek intellektuális képessége magasabb, az alacsonyabb osztály szintet végzett társaikhoz képest. A felzárkóztatás érdekében, a szakoktatás szakmai képzési tervben szereplő I.– II. – III. típusú tanmenet alkalmazása a Kreatív II. tanműhelyben is szükséges.

- Ezért a szakmai képzés alatt, differenciált elméleti és a gyakorlati oktatás indokolt. A gyakorlati foglalkozásokon igyekszünk mindenki számára megtalálni azokat a részfeladatokat, melynek motivációs hatása van a szükséges előmenetelhez.
- A komplex tudás birtokában, mindenki számára lehetőség van jártassági vizsga letételére abban az esetben, ha a fiatalok rendelkeznek minimum öt hónap gyakorlati képzésben eltöltött idővel és a szakoktatója vizsgára alkalmasnak találja.
- A fiatalok öt hónap alatt 200 órán vesznek részt, alkalmanként 4 órában.
- elmélet 60 óra
- gyakorlat 140 óra
- Vizsgát követően a fiatalok tanúsítványt kap, ami önálló munkavégzést engedélyez, szakoktató irányítása mellett.